

Hyönteisallergiat

Pistiäiset (ampiainen, mehiläinen, kimalainen)

Pistoksen myrky aiheuttaa kaikille myrkyreaktion. Allergiassa oireet ovat voimakkaammat: turvotus on laaja-alaista, useille tulee nokkosihottumaa ja osalle kehittyy vakava allerginen reaktio. Lievemmat myrkyreaktiot hoidetaan kylmällä kääreellä ja kortisonivoiteella. **Mehiläisen** piston jälkeen pistin on poistettava mahdollisimman nopeasti, koska sen mukana on myrkyä edelleen sykkivä pussi. **Kimalainen** ei pistä ellei sen päälle astu. Tämän takia allergioita ei juuri tavata, mutta se on mahdollista.

Pistoskohtaa on varottava painelemasta, koska se edistää myrkyä leviämistä. Jos reaktio on laaja, kannattaa ottaa antihistamiinia ja kortisonitabletteja (kyypakkaus, käärmepakkaus) sekä hakeutua päivystykseen.

Päivystykseen on syytä hakeutua myös silloin, jos pistoksen saanut on alle 2-vuotias tai heikkokuntoinen, iäkkäämpi ihminen. Mitä nopeammin oireet lisääntyvät, sitä tärkeämpää on saada reaktion saanut ensiapuun.

Voimakkaassa allergiareaktiossa pistoskohta ja sen ympäristö turpoavat kokonaan. Yleisoreina voi ilmaantua palan tunnetta kurkussa, sykkeen tihtymistä, nokkosihottumaa etenevästi koko keholla, hengityksen vaikeutumista ja vinkumista sekä pahoinvointia. Yleisoreiden ilmaantuessa ensimmäinen lääke on adrenaliini-injektori (Epipen, Jext). Jos tällaista ei ole saatavilla, on hyvä ottaa antihistamiini ja kyypakkauksen kortisonitabletit. Kun kyse on vakavasta allergisesta reaktiosta, hakeudu heti ensiapuun. Pistiäisallergian hoitoon on saatavilla siedätyshoitoa. *Lisätietoa: [Miniopas anafylaksiasta](#)*

Mäkärät ja polttiaiset

Mäkärät vaivaavat alkukesästä ja polttiaiset ovat loppukesän vaiva. Mäkärrien ärhäkkyden välillä on eroja, toiset pistävät heti ihoon reiän. Pureskohtaan tulee turvonnut verenpurkauma. Se on yleensä ärsytysreaktio, allergia on harvinainen. Pureskohtaa hoidetaan kortisonivoiteella. Polttiaisen pureskohtaa polttee voimakkaasti, vaikka jälki on pieni. Ihopoltetta rauhoitetaan kortisonivoiteella. Allergiaa polttiaisen pureskohtaa ei aiheuta. Suojaava vaatetus on tärkeää.

Hyttysset

Hyttysallergia ilmenee nokkosihottumana ja voimakkaasti kutiavina paukamina. Kesän mittaan reaktiot lievenevät eli tapahtuu ns. luontainen siedättyminen lajille. Hyttyslajeja on useampia, joten syksymmällä lentävien lajien pistoista voi taas tulla reaktioita. Hoidoksi oireisiin tehoaa parhaiten antihistamiinitabletti ja paikallisesti kortisonivoide. Hyttyskarkotteet antavat suojaa 2-3 tunniksi.

Paarmat

Allergiset reaktiot paarmien pureskohtalle ovat harvinaisia, mutta anafylaktinen reaktio on myös mahdollinen. Nokkospaukamien hoidetaan antihistamiinilla ja kortisonivoiteella. Paarmojen aiheuttamat ärsytysreaktiot paranevat yleensä muutamassa päivässä. Anafylaksian ensiapu on adrenaliini-injektori. *Lisätietoa: [Miniopas anafylaksiasta](#)*

